



29.05.2015

**YÖK GENEL KURULUNUN ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİNİN 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM  
KANUNUNUN 50/D MADDESİNDEN 33/A MADDESİNE GEÇİŞLERİNE DAİR ALMIŞ OLDUĞU  
KARAR VE GEREKÇESİ**

Bilindiği gibi devlet üniversitelerinde Araştırma Görevlileri iki farklı statüde; 2547 sayılı kanunun 50/d maddesine ve 33/a maddesine göre istihdam edilmektedir. Bunun dışında yine 33. Madde kapsamında Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı(ÖYP)'nda istihdam edilen Araştırma Görevlileri bulunmaktadır.

Ülkemiz üniversitelerinde çalışmakta olan Araştırma Görevlileri sayısı (her gün değişmekle birlikte, bu kararın alındığı tarih itibarıyla) 42245'tir. Bunun 6650'si 50/d maddesine bağlı olarak çalışanlardır. Bu da %16'lık bir dilime tekabül etmektedir. Geri kalan %84'lük dilimin karşılığı olan 35595 kişi ise 33/a ve ÖYP kapsamında çalışmaktadır. Çalışmamıza konu olan 6650 kişilik grubun Fakülte veya Enstitülerde istihdam edilmesi oranı ise birbirine yakın bir orandadır: Fakültelerde çalışanlar 3391 kişi ile %51'lik bir dilimi, Enstitülerde çalışanlar ise 3259 kişi ile %49'luk dilimi oluşturmaktadırlar.

Üniversitemizde 2547 sayılı kanunun 50/d maddesine bağlı olarak çalışan Araştırma Görevlilerimizin 33/a maddesine geçişleri ile ilgili Başkanlığımıza iletilen şikâyet, görüş ve taleplere ilişkin olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından bir çalışma başlatılmıştır. "Sorun Üreten Değil, Sorun Çözen YÖK" başlığı altında düzenlediğimiz toplantıların ilkinin 50/d'li Araştırma Görevlilerine ayırdık. 31.03.2015 tarihinde Başkanlığımızda düzenlediğimiz toplantıya on altı üniversitemizin 50/d'li Araştırma Görevlisi temsilcileri ve buna ilaveten eğitim sendikalarına üye Araştırma Görevlisi temsilcileri katılmıştır. Yapılan toplantıda Araştırma Görevlileri durumlarını ve konuya ilişkin görüşlerini Başkanlığımıza sunmuşlardır.

Sürecin ikinci aşamasında ise, 02.04.2015 tarihinde Başkanlığımız tarafından üniversitemizden 50/d'li Araştırma Görevlileri ile ilgili sayısal veriler ve 33/a maddesine geçişler hakkındaki kurumsal görüşleri talep edilmiştir. Yeni YÖK'te yaptığımız çalışmalarda, değişikliklerde ve iyileştirmelerde üniversitemizin görüşlerini ve çözüme aktif bir şekilde katılmalarını arzu etmekte olduğumuzu sürekli tekrarlamaktayız.

Doktorasını bitiren 50/d'li Araştırma Görevlilerinin 33/a maddesine aktarımı konusunda üniversitelerdeki uygulamalar farklılık göstermektedir. Bu istikamette üniversitelerden gelen görüşler de farklılık arz etmiştir. Bir kısım üniversiteler ilke olarak, 50/d'li Araştırma Görevlilerininin 33/a maddesine aktarmamakta ve statülerini sonlandırmaktadır.



**T.C.**  
**YÜKSEKÖĞRETİM KURULU**  
**Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği**



Bu üniversitelerimizce, Dünya çapında yapılan sıralamalarda üst seviyelerde bulunan üniversiteleri örnek alan bu uygulama ile inbreeding(içten beslenme)in engellenmesi amaçlandığı vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, doktorasını bitirenler yurtiçi ve/veya yurtdışında farklı üniversitelerde, araştırma kurumlarında, çeşitli projelerde çalışma şartını sağladıktan sonra tekrar aynı üniversitesine öğretim üyesi olarak dönebilmektedir. Böylelikle yenilenmenin, dinamizmin önünün açıldığı belirtilmektedir. Bu üniversitelerimizin başarıları (ODTÜ, Boğaziçi Üniversitesi vb.) kendilerinin bu tutumlarına dair gerekçelerini dikkate almamızı icap ettirmektedir. Başkanlığımız bu tutumu değerlendirirken üniversitelerimizin kendi marka değerlerini oluşturmada söz haklarının bulunduğu düşüncesindedir.

Bir kısım üniversitelerin de herhangi bir şart, kriter olmadan doktora programının herhangi bir aşamasında (yeterlilik aşaması sonrası, tezin teslimini müteakiben vb. ) tüm 50/d'lilerin 33/a maddesine aktarım yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu daha önce yapılan planlamanın sonucu ise doğru, tasvip edilebilir mahiyette olduğu; planlamadan yapılan tüm geçişlerin ise daha sonraki yıllarda olumsuz neticelere sebebiyet vereceği, mevcut sistemi tıkayacağı aşikârdır.

Diğer bir kısım üniversitelerimiz ise geçişler için çalışmaya teşvikin ötesine geçen ve yıldırıcı olan kriterler koymakta, yine bir kısım üniversitelerimizde de Araştırma Görevlilerinin adalet duygularının zedelendiği yönündeki şikâyetlerini haklı kılan kişiden kişiye farklılık gösteren tasarruflar ve uygulamalar görülmektedir.

Yükseköğretim Kurulu olarak konuya ilişkin yaklaşımımızın temelinde; (a) doktorasını bitirmiş bilim insanı namzetlerinin mağdur edilmeden sistemin içinde kalması, (b) bölümlerde personel yığılmalarının önüne geçilmesi, (c) üniversitelerimizin kendi kimliklerini oluşturma yolundaki çağdaş uygulamaları örnek alan tercihlerine itibar edilmesi, (d) uygulamalarda meşruiyetin yanı sıra adil olunması ve fırsat eşitliğinin gözetilmesi, (e) nesnel ve teşvik edici kriterlerin konulması, kriter konulurken makuliyet sınırının aşılması, (f) üniversitelerimizin akademik personel planlamasında her halükarda verimliliğin esas alınması prensipleri yer almaktadır.

Başkanlık olarak 50/d maddesinden 33/a maddesine geçişlerde çeşitlilik prensibinden hareket ile üniversitelerimizin farklı uygulamalarına imkân tanımaya, üniversitelerimizin kendi kurullarının görüşlerini ve taleplerini dikkate almaya ne denli önem veriyorsak, o denli dikkat ettiğimiz bir husus da bu aktarmalarda planlama, adalet ve fırsat eşitliği ilkelerine de uyulmasıdır. Bir üniversitede aktarma/geçiş yapılacak ise de yapılmayacak ise de bunun Araştırma Görevliliği süreci daha başlamadan, adaylık sürecinde üniversite tarafından beyan

Telefon: 0 312 298 70 00

444 8 965

Faks: 0 312 266 47 58

06539 Bilkent/ANKARA

E-posta: basin@yok.gov.tr



**T.C.**  
**YÜKSEKÖĞRETİM KURULU**  
**Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği**



edilmesi ve adaylar tarafından anlaşılmasının sağlanması gerekir. Aktarma yapılacak ise her üniversitenin kendisine özgü şartlar koyabilmesine imkân tanınmalı, ama bu şartlar adil, nesnel ve denetlenebilir olmalıdır. Ayrıca bu kriterlerin Yardımcı Doçentlik şartlarından aşağıda olması gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca, üniversitelerimizin geleceğinde, bilim hayatımızda; yani ülkemizin istikbalinin inşasında temel bir unsur olarak gördüğümüz Araştırma Görevlilerimizin, keyfi ve adil olmayan uygulamalar sebebiyle sistem dışında kalması arzu etmediğimiz bir durumdur. Bu, yeni açılan üniversitelerimizde öğretim üyesi ihtiyacı olduğu bir dönemde yetişmiş insan gücünün israfı anlamına da gelmektedir.

Bütün bu gerekçelerle 28.05.2015 tarihli Genel Kurul'da aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1. 50/d'li Araştırma Görevlilerinin 33/a maddesine aktarılıp aktarılmaması konusunda ilkesel olarak üniversitelerin yetkili kurullarının karar vermelerine, aktarılması yönünde karar alan üniversitelerimizin bu tercihlerini açık ve anlaşılır bir şekilde Araştırma Görevlisi ilanlarında belirtmelerine,
2. Fakültelerde bu geçişlere imkân tanıyacak üniversitelerimizin, öğretim üyesi planlamasına dikkat ederek adil, nesnel ve ölçülebilir kriterler ile bunu sağlamalarına ve bu kriterleri ilgili üniversitelerin web sayfalarında ilan etmeden bu geçişlerin yapılmamasına,
3. Enstitülerde bu geçişe imkân tanıyacak üniversitelerimizin Yükseköğretim Kurulu'ndan izin almaları uygulamasına devam edilmesine, fakat bu geçişler için adil, nesnel, ölçülebilir şartların ve kriterlerin aranmasına ve bu kriterlerin üniversitelerin web sayfalarında ilan etmelerine ve Başkanlığımıza göndermelerine,
4. Geçişler için konulan kriter ve aranan şartların adil, nesnel ve ölçülebilir olmalarının yanı sıra, caydırıcı olmamasına ve ilgili üniversitelerin Yardımcı Doçentlik için aranan şartların altında olmasına,
5. Planlama ve koordine için, aktarma yapmayacak üniversitelerimizin yetkili kurullarından istihsal edecekleri kararlarını; aktarma yapma yönünde karar alacak üniversitelerimizin de aynı şekilde üniversite yetkili kurulları tarafından belirlenecek ilke ve kriterlerini 13.07.2015 tarihine kadar Başkanlığımıza göndermelerine,

Telefon: 0 312 298 70 00

444 8 965

Faks: 0 312 266 47 58

06539 Bilkent/ANKARA

E-posta: [basin@yok.gov.tr](mailto:basin@yok.gov.tr)



**T.C.**  
**YÜKSEKÖĞRETİM KURULU**  
**Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği**



6. Tezlerini başarılı bir şekilde tamamlayan, fakat üniversiteleri ile ilişkisi kesilenlerin kendi rızaları olduğu takdirde öğretim üyesi ihtiyacı olan üniversitelerimize mevzuata uygun bir şekilde yönlendirilmelerine,

7. Bu kararların 01.09.2015 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmasına

karar verilmiştir.

Kamuoyuna önemle duyurulur.

Telefon: 0 312 298 70 00

444 8 965

Faks: 0 312 266 47 58

06539 Bilkent/ANKARA

E-posta: [basin@yok.gov.tr](mailto:basin@yok.gov.tr)